

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CIX. — Izdan in razposlan 5. dne avgusta 1916.

Vsebina: (Št. 240—243.) 240. Razglas o nadrobni prodaji v c. in kr. zasedenem ozemlju uvedenih, z oznamenilom „C. in kr. vojaška uprava“ pretiskanih bosensko-hercegovinskih kolkovnih znamk pri c. kr. kolkovnem uradu na Dunaju. — 241. Ukaz o sestavljanju delitvenih načrtov po mestnem stavbnem uradu v Gradcu. — 242. Ukaz o odložitvi naznanila zglastitve patentov. — 243. Ukaz o ustanovitvi pivovarskega središča.

240.

Razglas finančnega ministrstva z dne 25. julija 1916. l.

o nadrobni prodaji v c. in kr. zasedenem ozemlju uvedenih, z oznamenilom „C. in kr. vojaška uprava“ pretiskanih bosensko-hercegovinskih kolkovnih znamk pri c. kr. kolkovnem uradu na Dunaju.

Z ozirom na ukaz finančnega ministrstva z dne 27. novembra 1915. l. (drž. zak. št. 382) se naznanja, da se je pri c. kr. kolkovnem uradu na Dunaju ustanovljena nadrobna prodaja v c. in kr. zasedenem ozemlju uvedenih, z oznamenilom „C. in kr. vojaška uprava“ pretiskanih bosensko-hercegovinskih kolkovnih znamk, razširila na kolkovne vrste po 13 v, 25 v, 38 v in 5 K.

Leth s. r.

241.

Ukaz pravosodnega ministra v porazumu z ministrom za javna dela z dne 27. julija 1916. l.

o sestavljanju delitvenih načrtov po mestnem stavbnem uradu v Gradcu.

Na podstavi člena I, § 1, odstavek 2, cesarskega ukaza z dne 1. junija 1914. l. (drž. zak. št. 116) se ukazuje:

Za namene lastnega službenega področja sestavljeni situacijski načrti mestnega stavbnega urada v Gradcu se, dokler se ne ukrene drugače, proglašajo za pripravne, da služijo za podlago zemljiškoknjižnim delitvam parcel.

Hochenburger s. r.

Trnka s. r.

242.**Ukaz ministrstva za javna dela
v porazumu z ministrstvi za
finance, trgovino in pravosodje
z dne 2. avgusta 1916. l.****o odložitvi naznanila zglasitve patentov.**

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 29. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 227) o vplivu vojnih dogodkov na dobe, rokove in postopanje se ukazuje tako:

§ 1.

Na predlog zglasilca se doba, za katero se je dovolila odložitev naznanila in razgrnitve zglasitve patenta (§ 57, zadnji odstavek, patentnega zakona z dne 11. januarja 1897. l. [drž. zak. št. 30], § 7 ukaza z dne 2. septembra 1914. l. [drž. zak. št. 232]), lahko podaljša do poteka treh mesecev po dnevu, ki se pozneje ustanovi z ukazom.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hochenburger s. r. Trnka s. r.
Leth s. r. Spitzmüller s. r.

243.**Ukaz trgovinskega ministra v po-
razumu z udeleženi ministri
z dne 3. avgusta 1916. l.****o ustanovitvi pivovarskega središča.**

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.**Namen središča.**

Da se avstrijske pivovarnice enakomerno pre-
skrbujejo z določenimi sirovinami in potrebščinami,
se ustanavlja pivovarsko središče na Dunaju
(l., Kärntnerstraße 23), ki naj prevzame opravila

dosedanjega središča za razdeljevanje ječmena in
slada osrednje zveze društev avstrijskih pivovarskih
industrijcev.

Pivovarsko središče ima v prvi vrsti nalogo
porazdeljevati posameznim pivovarnicam množine
ječmena in slada, ki jih vlada odkazuje avstrijski
pivovarski industriji.

Trgovinski minister more izročiti središču
razdelitev drugih potrebščin za izdelovanje piva.

Pivovarsko središče lahko tudi pridobiva
sirovine in potrebščine, ki jih razdeljuje, bodisi da
posreduje nakup bodisi da samostojno nakupuje,
ako ne gre za take reči, katere nakupovati in
spravljati v promet je pridržano vojnemu promet-
nemu zavodu za žito na podstavi veljajočih pred-
pisov.

§ 2.**Pravno svojstvo središča.**

Pivovarsko središče je juristična oseba. Na
zunaj ga zastopa opravilno vodstvo (§ 6). V imenu
opravilnega vodstva podpisuje pravnoobvezno pred-
sednik ali eden izmed namestnikov skupno z rav-
nateljem pisarne (§ 8) ali z uradnikom pisarne,
ki ima pravico podpisati.

§ 3.**Organi središča.**

Organi pivovarskega središča so:

1. obči zbor;
2. opravilno vodstvo in njegova pisarna;
3. pododdelki.

§ 4.**Obči zbor.**

Obči zbor je sestavljen iz 35 udov, ki jih
imenuje trgovinski minister izmed pivovarske
industrije.

Udje opravljajo svoje posle kot častno službo.

Obči zbor sklicuje po potrebi predsednik
opravilnega vodstva, ako je zadržan, eden izmed
njegovih namestnikov. Predsednik opravilnega
vodstva ali eden izmed njegovih namestnikov

predseduje občemu zboru. Obči zbor se sklicuje in vladni komisarji (§ 19) se vabijo pisмено ali brzojavno.

Obči zbor je sklicati na sejo v 8 dneh, ako to zahteva eden izmed vladnih komisarjev ali vsaj tretjina udov.

Obči zbor je sklepčen, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisarji in ako je navzoča vsaj polovica udov.

Obči zbor sklepa z navadno večino glasov. Predsednik ima pravico glasovanja kakor vsak drug ud. Ako so glasovi enako razdeljeni, se določi za sklep tisto mnenje, kateremu je pristopil predsednik. Vladni komisarji ne glasujejo.

Udje, ki so zadržani priti na zborovanje, morejo s pismenim ali brzojavnim pooblastilom prenesti pravico glasovanja na drugega navzočega uda; noben ud ne more prevzeti več nego dve pooblastili.

Udje občega zbora imajo pravico staviti opravnemu vodstvu predloge, o katerih mora sklepati v prihodnji seji.

§ 5.

Delokrog občega zbora.

Opravnemu vodstvu mora zaslišati obči zbor pred vsemi odločbami in odredbami načelne vrste. Sklepi občega zbora so obvezni za opravnemu vodstvo.

Občemu zboru je zlasti naloženo:

1. Sklepati o pridobitvi (nakupu) sirovin in potrebščin, katerih razdelitev je izročena pivovarskemu središču;

2. ustanavljati načela za izravnavo neenakih cen množin ječmena in slada, odkazanih posameznim pivovarnicam v obratnem letu 1915/16;

3. ustanavljati načela za izravnavo cen sirovin in potrebščin, ki se razdelé v obratnem letu 1916/17, ako se ne more doseči porazdelitev na vse pivovarnice po določenem porazdelitvenem ključu in po enakih cenah;

4. sklepati o zalaganju in porazdeljevanju stroškov poslovanja središča;

5. nadzorovati blagajniško upravo in popreiskusiti račun, ki ga mora podati opravnemu vodstvu;

6. ustanavljati pododdelke;

7. postaviti ravnatelja pisarne opravnega vodstva ter voditelje pododdelkov;

8. sodelovati pri uravnavi gospodarskih vprašanj, ki se tičejo pivovarske industrije, zlasti pri naredbah, da se uravna in pospeši izdelovanje, pri izdajanju in izvrševanju uvoznih in izvoznih prepovedi, pri naredbah na polju socialne skrbi in pri vseh vprašanjih, ki se podajajo ob prehodu v mirovno gospodarstvo, končno izvrševati na to se nanašajoče odredbe, kolikor izroči trgovinski minister to središču;

9. postavljati strokovne odbore, da se posvetujejo o posameznih vprašanjih.

§ 6.

Opravnemu vodstvo.

Opravnemu vodstvo je sestavljeno iz 7 do 11 udov, ki jih imenuje trgovinski minister izmed udov občega zbora.

Imenuje ude opravnega vodstva trgovinski minister lahko postavi po enega namestnika za vsakega uda; namestnik prevzame posle zadržanega uda.

Opravnemu vodstvo voli izmed svojih udov predsednika in dva namestnika; volitev potrebuje odobrenja trgovinskega ministra.

Udje opravnega vodstva opravljajo svoje posle kot častno službo.

Predsednik, ako je zadržan, eden izmed namestnikov sklicuje seje opravnega vodstva in predseduje v njih.

Opravnemu vodstvo se po potrebi sestane na seje na Dunaju. Udje opravnega vodstva in vladni komisarji se lahko vabijo na seje pisмено ali brzojavno.

Predsednik opravnega vodstva oziroma njegova namestnika so dolžni v 8 dneh imeti sejo opravnega vodstva, ako to zahteva eden izmed vladnih komisarjev ali vsaj dva uda opravnega vodstva z navedbo razlogov.

Opravnemu vodstvo je sklepčno, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisarji in ako je navzoča vsaj polovica udov, med njimi predsednik in en namestnik.

Sklepa z navadno večino glasov. Ako so glasovi enako razdeljeni, se določi za sklep tisto mnenje, kateremu je pristopil predsednik.

Vladni komisarji ne glasujejo.

§ 7.

Delokrog pravičnega vodstva.

Opravično vodstvo zastopa središče na zunaj in vodi vse posle pivovarskega središča.

Poročati mora občemu zboru obdobjno o svojem delovanju.

Opravičnemu vodstvu je naloženo odločati v vseh vprašanjih, o katerih ni izrečno določeno, da sklepa o njih občí zbor (§ 5).

Zlasti je naloženo opravičnemu vodstvu po številkah porazdeljevati posameznim obratom sirovine in potrebščine, ki so se odkazale pivovarskemu središču v razdelitev.

Opravičnemu vodstvu je nadalje naloženo sklepati o tem, ali naj se določni primer predloži razsodišču (§ 21).

Opravično vodstvo je dolžno dajati račun o upravi denarja in predložiti občemu zboru v preskušanje in odobrenje obračun ob koncu obratnega leta, in sicer prvič za čas od dneva razglasitve tega ukaza do 31. dne avgusta 1917. l., pozneje za letno dobo, obsegajočo čas od 1. dne septembra do 31. dne avgusta.

§ 8.

Pisarna pravičnega vodstva.

Opravično vodstvo postavi pisarno za reševanje tekočih opravil.

Pisarni načeluje ravnatelj, katerega postavi občí zbor in potrdi v njegovem poslovanju trgovinski minister.

Ostale uradnike in pomožne moči imenuje opravično vodstvo na predlog ravnatelja.

Ravnatelj ter po sklepu pravičnega vodstva tudi drugi udje pisarne smejo biti navzoči s posvetovalnim glasom pri posvetovanjih organov središča.

Pripadniki pisarne se plačujejo iz sredstev središča.

Delovanje pisarne se uravna z opravičnim redom, ki ga ustanovi opravično vodstvo.

§ 9.

Pododdelki središča.

Po sklepu občega zbora se ustanovijo pododdelki središča za pivovarnice ene ali več kronovin ali za posamezna delna ozemlja kronovine.

Za vsak pododdelek postavi občí zbor odgovornega voditelja.

Opravično vodstvo določi obseg in vrsto delovanja teh pododdelkov.

Pododdelki delujejo po ukazilih pravičnega vodstva.

Vrhovno nadzorstvo poslovanja pododdelkov izvršuje ravnatelj pisarne, ki ima pravico v ta namen vpogledovati v knjige in zapiske pododdelka.

§ 10.

Posebne dolžnosti udov in nameščencev.

Vsi udje občega zbora in pravičnega vodstva ter vsi nameščenci središča in njegove pisarne si morajo pri svojem poslovanju prizadevati z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo.

Vsi udje in nameščenci središča so dolžni brezpogojno molčati na zunaj o vseh stvareh središča, za katere zvedó v tej lasnosti in katerih izkoriščanje ali sporočanje na zunaj greši zoper naloge središča ali se tiče pravičnih razmer pivovarnic, in morajo to pismeno obljubiti.

Pri vodstvu opravil je dolžnost pravičnega vodstva s primernimi uredbami poskrbeti za to, da se zabrani zlorabljanje ali sporočanje navedb o pravičnih razmerah, ki dohajajo pravičnemu vodstvu. Pozivu, naj naznanijo navedbe, ki so jih pivovarnice podale pisarni pravičnega vodstva, morajo ustreči uradniki in pomožne moči le tedaj, ako jih k temu pozovejo vladni komisarji ali ako je opravično vodstvo storilo na to mereč sklep.

§ 11.

Dolžnosti pivovarnic.

Pivovarnice so dolžne slušati odredbe, ki jih ukrene opravično vodstvo, tudi tiste, ki se tičejo

prispevkov k stroškom poslovanja in plačilnih dolžnosti, ki se podajajo iz izravnave cen, in dajati pojasnila, ki so potrebna, da se izvršujejo naloge središča.

Pivovarnice so zlasti dolžne na poziv pravilnega vodstva resnično zgledati svoje zaloge ječmena, slada ter drugih potrebščin, katere razdeljevati je naloženo pivovarskemu središču.

Pivovarnice so nadalje dolžne resnično zgledati pravilnemu vodstvu na njegovo zahtevo zaloge piva, kar jih je.

Opravično vodstvo ima pravico predlagati na pristojnem finančnem oblastvu, naj državni finančni organi preskusijo zgledati zalogo, ki so jih podale pivovarnice.

§ 12.

Ovedba podstav za porazdelitev sirovin.

Za porazdelitveni ključ za sirovine in potrebščine, ki jih razdeljuje pivovarsko središče, se daje v podstavo po izkazih finančnega ministrstva dognani izdelek hektolitrskih stopenj izlečka vsake posamezne pivovarnice v obratnih letih 1911/12 in 1912/13.

Za pivovarnice, ki so pričele obrat še le med obratnim letom 1912/13 ali pozneje, določi opravilno vodstvo posebej razdelitveno podstavo, oziraje se na dosedanje izdelovanje.

Ako dokaže pivovarnica, da je zaradi izrednih razmer v enem ali v obeh za poprečni račun merodajnih obratnih letih izdelala bistveno manj nego v obeh neposrednje predhodnih obratnih letih, more opravilno vodstvo določiti razdelitveno postavo, pravično oziraje se na izdelovalno številko teh poprejšnjih obratnih let.

Ako so pivovarnice v obratnih letih, merodajnih za poprečni račun, ali pozneje drugo pivovarnico kupile, pustile stati, se združile z drugo pivovarnico ali s pogodbo prevzele v preskrbo vse odjemalce druge pivovarnice, je določiti razdelitveno podstavo, ako trajajo te razmere za tekoče obratno leto, oziraje se na izdelovalno številko prevzete pivovarnice.

Množine ječmena in slada (skupaj računjeno na ječmen), katere so dobile posamezne pivovarnice v obratnem letu 1915/16 čez poprečni delež ostalih pivovarnic, je zaračunati tem pivovarnicam, ko se jim prideli ječmen in slad v obratnem letu 1916/17.

§ 13.

Ugodnosti pivovarnic, ki izdelujejo k večjemu 5000 hektolitrov.

Obratovane pivovarnice, ki v obratnih letih 1911/12 in 1912/13 poprečno niso izdelale več nego 2000 hektolitrov, dobijo dvojno množino pivovarskih tvarin, ki jim gredo iz delne pridelitve, dokler pridelitev pivovarskih tvarin za avstrijsko pivovarsko industrijo ne presega 35 odstotkov množine sirovin (skupne potrebščine), ki ustreza vsemu poprečnemu izdelku vseh pivovarnic v obratnih letih 1911/12 in 1912/13. Ako se prideli pivovarskih tvarin več nego 35 odstotkov skupne potrebščine, se udeležijo te pivovarnice nadaljnjih pridelitev še le tedaj, ko so vse druge pivovarnice dobile 70 odstotkov pivovarskih tvarin, ki jim gredo. Ako presega pridelitev pivovarskih tvarin 70 odstotkov, se vsakočasna večja množina odkazuje oznamenjenim pivovarnicam enako kakor vsem drugim pivovarnicam.

Obratovane pivovarnice, ki so v obratnih letih 1911/12 in 1912/13 poprečno izdelale več nego 2000, toda ne več nego 5000 hektolitrov, dobijo dvojno množino pivovarskih tvarin, ki jim gredo iz delne pridelitve, dokler pridelitev pivovarskih tvarin za avstrijsko pivovarsko industrijo ne presega 30 odstotkov množine sirovin (skupne potrebščine), ki ustreza vsemu poprečnemu izdelku vseh pivovarnic v obratnih letih 1911/12 in 1912/13. Ako se prideli pivovarskih tvarin več nego 30 odstotkov skupne potrebščine, se udeležijo te pivovarnice nadaljnjih pridelitev še le tedaj, ko so vse druge pivovarnice dobile 60 odstotkov pivovarskih tvarin, ki jim gredo. Ako presega pridelitev pivovarskih tvarin 60 odstotkov, se vsakočasna večja množina odkazuje oznamenjenim pivovarnicam enako kakor vsem drugim pivovarnicam.

Obratovane pivovarnice, ki so v obratnih letih 1911/12 in 1912/13 poprečno izdelale več nego 5000 hektolitrov, ne dobivajo v absolutni množini manj nego pivovarnice, ki so v oznamenjenih obratnih letih na leto izdelale manj nego 5000 hektolitrov.

§ 14.

Pravica dobivanja.

Pravico dobivati sirovine in potrebščine, ki se razdeljujejo, ima vsaka pivovarnica, ki se je v obratnih letih 1911/12 ali v kakem naslednjem

letu obratovala in je bila v času, ki dobi moč ta ukaz, upravičena izvrševati obrt.

§ 15.

Porazdelitev sirovin.

Opravnčno vodstvo porazdeljuje s sodelovanjem pododdelkov pivovarske tvarine, ki se vsakočasno razdeljujejo na avstrijsko pivovarsko industrijo, po načelih, ustanovljenih v §§ 12 in 13, na posamezne upravičene pivovarnice.

Pivovarske tvarine, ki se razdeljujejo, se dejansko odkazujejo posameznim pivovarnicam in plačilni pogoji se ustanavljajo po ukazilih, ki jih da vlada pivovarskemu središču.

§ 16.

Dobivanje, porabljanje in odstopanje sirovin.

Pivovarnice smejo ječmen in slad, nadalje tiste potrebščine, katere razdeljevati je naloženo edinole pivovarskemu središču, dobivati le po porazdelitvi, katero je izvršilo pivovarsko središče.

Tako odkazane množine ječmena in slada ter drugih potrebščin smejo pivovarnice porabljati le za izdelovanje piva.

Pivovarnice imajo pravico odkazani jim ječmen dati podelati v slad v tujih pivovarnicah in sladarnicah.

Pivovarnica sme drugi pivovarnici odstopiti odkazane množine ječmena in slada le po opravnčnem vodstvu pivovarskega središča in z njegovo pritrditvijo; neposrednje oddajati od pivovarnice do pivovarnice ni dopustno.

Pivovarnica more prodajati in razpošiljati slad le po ministrstvenem ukazu z dne 11. junija 1916. l. (drž. zak. št. 173) o omejitvah gledé otujevanja slada.

§ 17.

Izravnava cen.

Pivovarsko središče mora izvršiti izravnavo cen, da se izravnajo neenakomernosti, ki so pri razdelitvi ječmena in slada v obratnem letu 1915/16 nastale zaradi tega, ker se ni mogel prideliti

ječmen in slad vsem pivovarnicam v enakem razmerju množin in po enakih cenah; denarne odškodnine, ki jih morajo posamezne pivovarnice plačati zaradi te izravnave, je zaračunati o priliki odkazovanja ječmena in slada iz letine 1916 tistim pivovarnicam v prid, katerim gre odškodnina. Opravnčno vodstvo more pridelitev ječmena in slada iz letine 1916 navezati na pogoj, da je pivovarnica izpolnila plačilne dolžnosti, ki nastajajo iz te izravnave.

Obči zbor določi načela za to izravnavo cen, za katera je treba odobrenja trgovinskega ministra v porazumu s finančnim ministrom. Ako se v roku, ki ga je določil trgovinski minister, ne doseže sklep občega zbora, more trgovinski minister v porazumu s finančnim ministrom ustanoviti načela izravnave cen.

Enako je ob koncu obratnega leta 1916/17 izvršiti izravnavo cen, ako bi se pokazalo, da se v tem obratnem letu ječmen in slad ter druge potrebščine, izročene pivovarskemu središču v porazdelitev, niso mogle porazdeliti na vse pivovarnice po predpisanem porazdelitvenem ključu in po enakih cenah.

§ 18.

Stroški poslovanja.

Za zalaganje stroškov poslovanja pivovarskega središča morajo pivovarnice plačevati prispevke, ki jih določi obči zbor in ki se morejo izterjati po politični izvršbi.

Obči zbor lahko sklene, da se prispevki pobirajo s prikladi k cenam tistih sirovin in potrebščin, ki jih porazdeljuje središče.

Ako se je to sklenilo, ima opravnčno vodstvo pravico navezati pridelitev sirovin in potrebščin, ki se porazdeljujejo, na pogoj, da se plačajo ti zneski naprej ali da se dá primerna varščina.

§ 19.

Državno nadzorstvo.

Pivovarsko središče je pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršujejo vladni komisarji, ki jih je imenoval trgovinski minister v porazumu z udeležnimi ministri. Vladni komisarji imajo pravico udeleževati se razprav in sej organov pivovarskega središča, vsakčas povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati.

Nadalje imajo pravico odložiti izvršitev sklepov in odredb organov pivovarskega središča za toliko časa, da odloči končnoveljavno trgovinski minister.

Vladni komisarji imajo tudi pravico vpogledovati v vse zapiske in opravilne spise pivovarskega središča in zahtevati vsa pojasnila, ki se jim zdé potrebna.

§ 20.

Pravica vlade za odobrenje.

Odobrenja trgovinskega ministra v porazumu s finančnim ministrom potrebujejo vse odločbe, sklepi in odredbe občega zbora in opravnega vodstva, ki se tičejo:

- a) višine prispevkov k stroškom središča, ako morajo pivovarnice plačevati take prispevke po § 18;
- b) izravnave cen odkazanih množin ječmena in slada ter drugih potrebščin, kojih porazdelitev se je poverila središču;
- c) sestave obračuna.

§ 21.

Razsodišče.

Za odločbo v tistih primerih, v katerih smatrajo pivovarnice, da so prikrajšane v svojih pravicah z odredbo, ki jo je ukrenilo pivovarsko središče, se ustanavlja razsodišče.

Odredbe organov središča, katere je odobril trgovinski minister (§ 19, odstavek 2 in § 20), se ne morejo izpodbijati pred razsodiščem.

Razsodišče je sestavljeno iz sodniškega funkcionarja, ki ga postavi trgovinski minister v porazumu s pravosodnim ministrom, za predsednika in iz štirih udov ali njihovih nadomestnikov, ki jih

imenuje trgovinski minister. Udje in nadomestniki opravljajo svoje posle kot častno službo. Pripadati ne smejo niti občemu zboru niti opravnemu vodstvu pivovarskega središča.

Vse odločbe razsodišča so končnoveljavne.

Postopanje pred razsodiščem se ravna po določilih 4. oddelka VI. dela civilnega pravnega reda.

Predsednik razsodišča more, uporablja za postopanje na rednih sodiščih veljajoče predpise, povabiti priče in izvedence in te osebe ter stranke zaslišati pod prisego.

§ 22.

Prestopki; kazni po političnih oblastvih

Prestopke tega ukaza kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kroh ali po svojem preudarku z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 23.

Razpust središča.

Središče se razpusti, zaslišavši obči zbor, z odredbo trgovinskega ministra v porazumu s finančnim ministrom. Trgovinski minister odloči v porazumu s finančnim ministrom o porabi morebitnega upravnega prebitka.

§ 24.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hohenlohe s. r.
Leth s. r.

Hochenburger s. r.
Spitzmüller s. r.

